

Valtiontukien uudistamisen vaikutukset puhtaan siirtymän investointeihin

Bioenergiapäivä
28.10.2025

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Agenda

- Puhtaan siirtymän investointien tilanne Suomessa sekä muuttuva globaali toimintaympäristö
- Valtiontuet / CISAF (Clean Industrial deal State Aid Framework)
- Teollisuuspolitiikka ja investointeja tukevia toimia
- Vaikutukset Suomen teollisuuspolitiikalle

Suomen puhtaan siirtymän investointiympäristö

- Investointitilanne haastava, mutta investoinnit Suomessa kääntymässä lievään kasvuun. (VM, kesä 2025)
- Ulkomaiset suorat sijoitukset/BKT 2023 Suomessa 31 % ja Ruotsissa 74 % (OECD, 2025).
- EK:n vihreän siirtymän dataikkunassa hankkeita noin 300 mrd. euron arvosta. Toteutumiseen liittyy epävarmuutta.
- Vahvuutena mm. puhdas, edullinen energia, energiaverkko
- Investointien tilanne vaihtelee toimialoilla: vety, akkuklusteri, datakeskukset, biotalous, uusiutuva energia.

Toimintaympäristön muutoksia

Haasteita

- Valtion rooli yrityssektorilla vahvistunut, valtiontuet ja protektionismi
- Suurvaltojen kilpailutilanne ja maailmantalouden blokkiutuminen
- Useat tekijät saaneet investoijat epäröimään
- Osaajien saatavuus
- Julkisen talouden tilanne

Sustainability

Germany launches \$53 billion scheme to help stricken industry decarbonise

By Christoph Seitz and Andreas Rinke

June 5, 2023 4:10 PM GMT+3 · Updated 4 days ago

[1/3] A general view of a cooling tower at the Schwarze Pumpe power station, in Spremberg, Germany, September 2, 2022. REUTERS/Christian Mang/FILE Photo

Mahdollisuuksia

- mm. puolustusteollisuudessa, Nato-jäsenyyden mahdollistamissa kumppanuuksissa
- Puhdas siirtymä tarjoaa edelleen kasvumahdollisuuksia.
- Päivittänyt EU:n teollisuuspolitiikka. Vähähiilistyminen ja kilpailukyky osa puhtaan teollisuuden ohjelmaa

Valtiontukipolitiikan rooli EU:n työkalupakissa

- **Kriisinhallintaväline ?**

- Islannin tuhkapilvi
- Finanssikriisi 2009
- COVID19-pandemia
- Venäjän hyökkäyssota

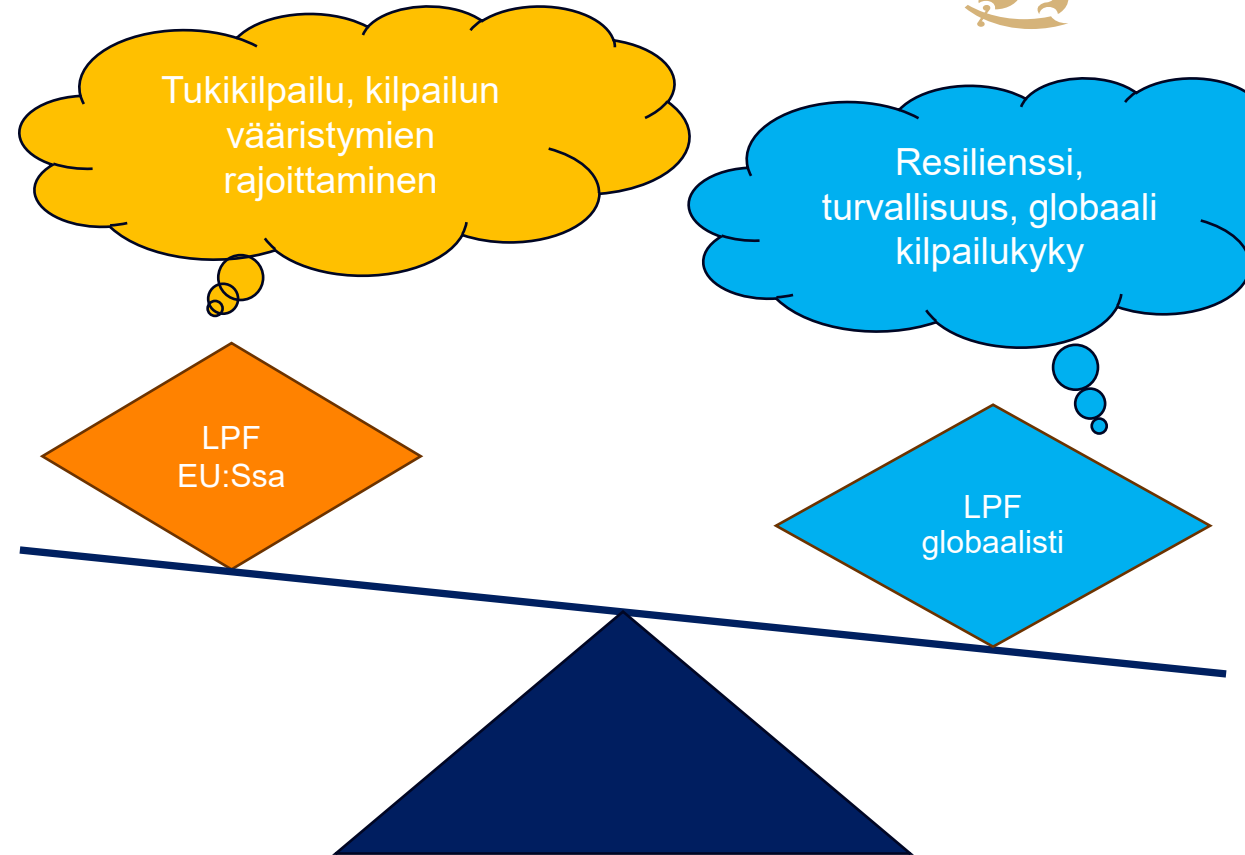
- **Kilpailukyvyn varmistaja myös suhteessa kolmansiin maihin?**

- Vihreän siirtymän tuet, jottei tuotanto valu USA:an
- Sähkön hinnan nousu

- **Resilienssin ajuri?**

- Geopoliittinen tilanne

- **Markkinoiden toimintapuutteiden paikkaaja ja toimivien sisämarkkinoiden varmistaja?**

Puhtaan teollisen ohjelman valtiontukikehys, CISAF

Säännöt hyväksyttiin 25.6.2025 ja ovat voimassa 31.12.2030 asti

Tilapäisistä ”kriisisäännöistä” pysyväisluonteiset: yksinkertaistuksia ja joustoja valtiontukisääntöihin

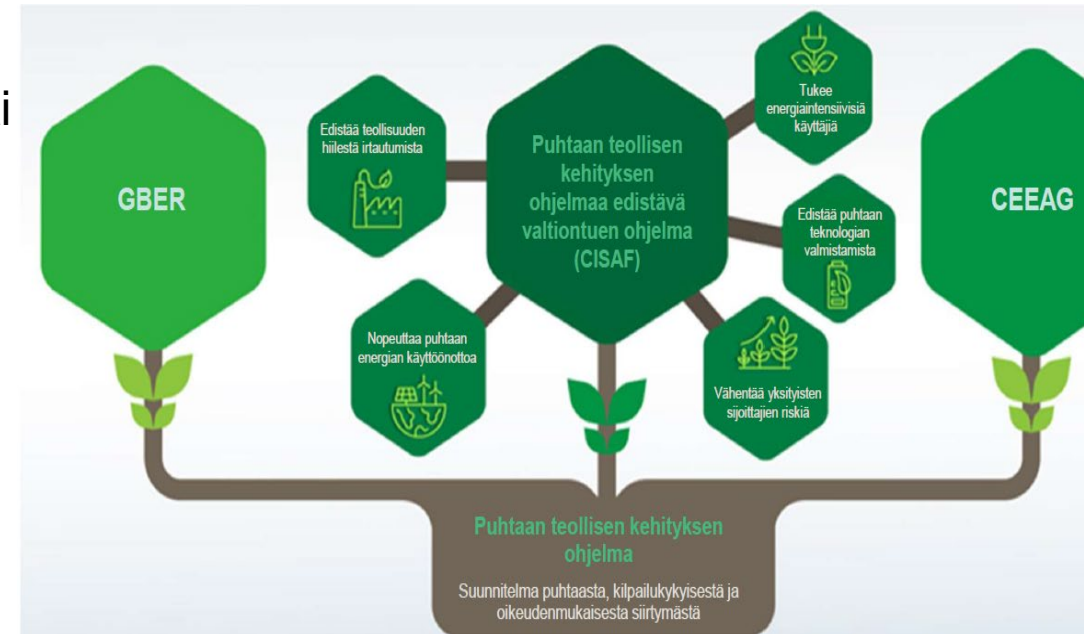
- **Tavoitteena**

- 1) vauhdittaa uusiutuvan energian käyttöönottoa,
- 2) edistää teollisuuden vähähiilistämistä,
- 3) varmistaa puhtaan teollisuuden riittävä valmistuskapasiteetti EU:ssa,
- 4) tukea energiantensiivisiä yrityksiä,
- 5) vähentää yksityisten sijoittajien riskejä puhtaan teollisuuden hankkeissa

- **Tukiohjelmien ja yksittäisten tukien käyttöönotto** edellyttää komission hyväksyntää

- Yksinkertaistuksia ja helpotuksia: mm.

- sallittu väliaikaisesti mm. sähkönhinnan alennukset energiantensiiviselle teollisuudelle
- Investointitukea voidaan myöntää kaikille teknologioille, jotka tukevat nettonollataloutta

Teollisuuspolitiikan puhtaan siirtymän investointeja tukevia toimia

Mm.

- Lupa- ja valvontavirasto ja ns. yhden luukun lainsäädäntöuudistus 2026, etusijamenettelyn jatkuu
- Fingridin ja Gasgridin investointikyvystä huolehtiminen
- Tesin vahvistuva rooli ml. suorat sijoitukset teollisiin investointihankkeisiin ja Finnveran valmius rahoittaa investointihankkeita takauksilla
- Teknisten nielujen tukeminen
- Yritysten yhteisöveron alennus laaja-alaisena toimenpiteenä
- Business Finlandin Invest in Finland operatiivisena toimijana
- Teollisuuspoliittinen strategia
- Puhtaan siirtymän investointien valtiontukiohjelmat: verohyvityksen jatkaminen

Teollisuuspoliittinen strategia

- Tavoitteena on tukea yritysten kestäväää kasvua ja elinkeinorakenteen uudistumista.
- Kokoa yhteisen Suomen teollisuuden uudistumisen ja kasvun strategisen agendan ja antaa kokonaiskuvan hallituksen teollisuuspolitiikan painopisteistä. Pääfokus yleisissä toimintaedellytyksissä.
- Teemat
 - Investoinnit (puhtaat)
 - Teollisuuden uudistaminen
 - Uudet kasvualat
 - Osaajien saatavuus
- Pohjaa Suomen vaikuttamistoimenpiteille EU:n teollisuuspolitiikassa.

Suomen puhtaan siirtymän investointien verokannustimet

- **Vuoden 2025 verohyvityksen haku päättyi elokuun lopussa.**
 - Hakemuksia saapui Business Finland:iin yhteensä 54.
 - Investointihankkeiden volyymi yhteensä yli 20 miljardia ja haetun verohyvityksen määrä n. 3 miljardia euroa.
 - Hakemusten käsittely kesken. Myönnetyn hyvityksen määrä voi jäädä haettua alemmaksi. Hankkeiden toteutumiseen liittyy epävarmuuksia.
- **Verohyvityksen jatkoa valmistellaan valtionvarainministeriössä (CISAF).**
 - Tavoite, että uusi verohyvitys voimaan ja haettavaksi vuoden 2026 aikana.
 - Budjettiriihikirjauksen mukaisesti soveltamisalaa tarkoitus laajentaa EU:n uusien valtiontukipuitteiden (CISAF) sallimalla tavalla erilaisiin hiilidioksidin talteenottoon, hyötykäyttöön ja varastointiin liittyviin investointeihin.

Vaikutuksia Suomen teollisuuspolitiikalle

- Globaalin toimintaympäristön ja kilpailutilanteen murroksen ymmärtäminen – valtiontukikilpailu ei ole väliaikainen ilmiö
- Suomella jatkossakin vahvuuksia puhtaan siirtymän investointien osalta
- Suomen vahvuuksien hyödyntäminen vs. tukikilpailu
- EU vaikuttamisen tärkeys (MFF, kilpailukykyrahasto)

Kiitos!

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet